

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłał
Wšědny dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies ma
Njeh ći khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! P.

Šserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šsmolerjez łubiczišcežerni w Budyšinje a płaczi ščtwórtlětnje 1,50 hr.

9. njedžela po šwjatej Trojizy.

1. lišt Pětra 4, 8—11.

Łi ščesćijanšte počinki mjenuje našy text: modlitwu, bratřku lubosć a šwěrnosć. A kak rjenje by na semy było, hdy by je kóždy měł. Dha by kóžda wořada hěta Boža pola čłowjełow byla a kóždy dom mały Boži dom. Hdyž pak temu hišćeje tak nije, dha to wot naš wotwiřuje. A dhrbimy šo prózowac, šo bychmy tute łi ščesćijanšte počinki měli, wořebje nětk, hdyž tola čzemy, šo by š našim ludom jažo lěpje było a do přědka šchło. Šow je nam puc, potařant. Čzemy šo polěpšec, a bórny budže lěpje.

Našcha pcha njeh tehodla je: modlitwa, bratřka lubosć a šwěrnosć. „Tehodla budžeje štróšbi a wachujeje ł modlitwam“ tak pišče japošchtol. Wón njehy tak ł modlitwje napominał, hdy njehy ta šama jara trěbna byla. Tehodla je žno tež Jezuš šam ł nej wabił. „Proščeje“, je rjeł, „wachujeje a modleje šo“. A šam je šo šwěru modlił. Tak je modlitwa zejch šwěrneho ščesćijanštw, ale potom tež móž, naš w nim pošpłnic, a šđeržec. Šak nětotry njehy w špytowanju padnył, hdy by šwěru šo modlił. A modlitwa pošhinjeje tež šbože a žohnowanje. Jezuš šłubi: „Proščeje a wam budže date“. Haj, by šam šo modlił a naš wuczil ł Bohu šo modlic, hdy by to žohnowanje njeměło? A hdy by jeno tak bylo, šo Bohu wuštóřic, móžemy, šchtož naš tyšči, to by jara wjele bylo. Šaj, la pošložnosć, hdyž tež lubemu poščejelej šwoju šrudobu wuštóřimy! Šak derje je nam potom, hdyž nam tež pomhać njemóže! Ale š modlitwu ł Bohu je to hinał. Dha je nam šłubjene, šo čze naš Bóh wuštóřec, a nam dac, šchtož je nam

dobre a wužitne, w jemšćich wězach po šwojej mudrosći a dobroći, w njebiesćich kublach wjaz hacž prošymy; tak šo š našimi modlitwami našče a našćich čželne a duchowne šbože twaricž móžemy a tež šbože šhorých a jabłudženyh, šchule a wořady a šluda, a tež pošhinđenje a rošćenje Božeho kraleštw. Bóh šam by hłak, hdy njehy temu tak bylo. Dha pak dhrbjeli mjenic, šo nětko ničšo nam tak lubo njeje kaž modlitwa. Ale temu tak njeje. Šich wjele šo š žhla wjazny njemodli, ani rano, ani wječor, ani ša bliđom, ani w nušy a šhorosći, ani to šbožu a derjeje, ani w šwojim powołanju, ani ša šwoju dušchu, tež niz ša druhich. Abo hdyž šo hišćeje modla, dha jeno wo semšće wězy; šu to š wjetšcha tež jeno šłowa, něšćto šwontowne. Šěra tu njeje, ani ponižnosć a šhłne dowěrjenje ł Bohu. Šak to pošhinđe? Japošchtol nam to praji. Wón pišče: „budžeje štróšbi a wachujeje ł modlitwam“ a čze š tym wuprajic, šo je ł modlitwam štróšbnosć trěbna. Ša pak hušto došć tu njeje, a tak tež ł modlenju njepšhinđe, wořebje wječor. Šak nětotry dhrbi to pošhidac. Ale hdyž tež temu tak njeje, dha šu tola wšelake druge wězy, kiž čłowjeka žhly bliđneho čžinja, šo šo tež njemodli. Šsu to pienješy, šwětne wjeřeloscje, derjeje, mudrosć, štarosć, hněw, narěčenje. Šswěrných modlerjow je malo. Tehodla njepšhinđe Bože kraleštw, tehodla tajke pošchěhřešćenje a štaženje, tehodla tak malo wěry a šwěry a žohnowanja. Šak žhly hinał mohlo byč we wutrobi tak nětotreho ščesćijana a w jeho žiwjenju a domje, tak š wjele wjetšćim žohnowanjom mohł škuttowac ša šwojich a druhich, hdy by šo modlił. Duž čzemy šo modlic, budžmy štróšbi ł temu, šo bychmy žohnowanje měli a še žohnowanjom byli, šo bychmy prawu ščesćijanšku pchu njegli.

A temu fluscha tež dale bratstva lubosc. Japoschtol pische: „psched wchittimi wězami pač mějce bjes bobu hylnu lubosc.“
 Wutroba fchescziana dyrbi woltar bycz, na kotrymž bratstva lubosc jako džakny wopor leži sa lubosc, s kotrejž je naš Bóh lubował a hščeže lubuje. To chzysche tež Jesuŝ wuprajcz, hdyž prajesche: „na tym dyrbyu pósnač, so mje lubujecze, hdyž so bjes bobu lubujecze. Někotre zejchi tajfeje bratstweje luboscje jow japoschtol mjenuje: „ta lubosc pschitryje hrěchow hromadu.“
 Niž jako by k itemu mjelczala a njeprawe sa dobre pósnała, ale so hlada, wo hrosnych wězach drugeho pschezo rěczec, jeno so by to prawje do ludži pschischlo; haj, sčtož je so w domje měko mjes mandželstima, mjes staršchimaj a džeczi, wšchudžom powjedacz. Ně, bratstva lubosc proŝy Boha, čini dobrotu, samolwi a wobroczi wšchitto k lěpschemu. Ach hdy by bóle tak bylo, kač mjele mjenje hylsow a stóržbow a swady a njepsczechstwa by bylo. Sdže je rjenšcho hacž hdžež je jednota a lubosc! Kač mjele wjaz zohnowanja a derjehicža sažo mjes ludami. Bratstva lubosc pač tež rady hospoduje, kač jow japoschtol dale wupraji. To wšchac bē w jeho čaŝu jara trěbne, hdžež bu tón, kiž bu s fchesczianom, wustorečeny se hwojby a šhubi wšcho samoženje. Ale tež nětko je duščne a trěbne, hdyž so mjes bobu hospodujemy. Musa je wulka. Stódnj a hlabi s městow žadaju hēbi našču lubosc, tež franjeni a hubjeni. A starj nan a macž staj sbožownaj w džesczowej lubosczi. Wjazj bratstweje luboscje a wjaz měra a tež wery. A potom piŝe hščeže japoschtol: „Sščuchecze hēbi jedyn temu druhemu.“ Jedyn sa wšchittich a wšchitj sa jeneho, tač dyrbi bycz mjes fchesczianami, hwojbnymi hufodami, ludami. W dobrym wšcho dže. Ale hēbicnoscz, hordoscz, hida wšcho staj. Tvoja pycha njedy je bratstva lubosc. A tež hwojnoscz. „Rěcz-li sčto, njedy rěczli jako Bože hlowo. Ma-li sčto kajku hlužbu, njedy hluži po tym samoženju, kotrejž Bóh wudžli, so by we wšchěch wězach Bóh hšwaleny byl.“ Sšwěrnosc jow japoschtol žada; hwojnoscz we wšchěm. Róždy ma hwoj hant, hwoje dželo. Kotre to je, njeje najwadžnišce, tež niž, kotre hš dary k itemu dostal. To je Boža wěz. Wón wudžli te dary wšchelafo. Ale najwadžnišchi je hwojnoscz a to je našča wěz. Ta wot naš wotwikuje a čješči naš. Najrjenšcha hšwalba, hdžež rěla: tón je hwojny. Samwěno, duščne džeczo, hwojny, pišny schuleč, hwojny wotrocž, hwojna hlužobna holza, hwojny dželaczec, hwojny sastojnič, hwojny wuczeč, hwojny duchowny, kač rjenje to klineč. Sšwěrnosc pač dže na to, we wšchěm, we wulkim a mašym hwojru hwoju pschihšchosc čžinicž, niž jenož čžlowjekow dla a hdyž naš widža, ale Boha dla, so by tón čješčenj byl a jeho kralestwo rostko. Sšmy my tač hwojny we hwojim džele? Rěczimy tač jako wuczeč w schuli, jako duchowny we zřkwi, jako nan a macž w domje, jako fchesczian psched druhimi, sčtož je s Božim hlowom psches jene, wšchēje, so je Jesuŝ tón šhrystuŝ, našč Šbóžnik a šnjes? Ach, hdy by wjaz hwojnoscz we tym bylo, by lěpje bylo w ludu a njeby tač mjele njewery a štaženja so namakafo, tač mjele paduchstwa a jebanštwa; by wjaz zohnowanja bylo w domje a powošanju a wjazj dowěrjenja. Dha bychmy tež k lěpschemu kónzei wójny pschischli. Gladajmy na našchego Šbóžnika, kač je hwojru to hwoje čžinič. A wjerch Bismarč ma na hwojim pomniku tuto krotke hlowo: hwojny hlužobnik hwojeho krala. A kač někotry je we wójnje we wulkej hwojnosczzi sa hwoj kraj žiwjenje, strowosc, samoženje woprowač. Duž sa nimi we hwojnosczzi. Wona budž bóle wšchittich pycha a čješč. Potom budže sažo lěpje we wšchěm. A hwojnosczzi je tež kóna wěczneho žiwjenja hlužbena. Samječ

A 1. awgustej.

Po kraju so nětkole wójnske pomniki wuhotuja, k džaknemu pocžesczenju našchich wojowarjow wšchěch, pschedy wšchěm našchich padnjenyh a ke šhubnymu wopominanju wulkeje wójny. Tu so w Božim domje tasle s mjenami abo tasle s mjenami a s pomnikom pschihotuja, tam so s wonka zřkwi pomnik staja; druhdže so woboje šjednocža, kač drje n. psch. w štelizach, hdžež chzedža wonkach pomnik (šchiz) stajicž na městnje psched zřkwi a nutškach w zřkwi tasle s mjenami wuhotowacz, a kač tež w šbacžizach, hdžež so pomnik wonkach na Boži dom tač rjez šlehnje, a tam so teč mjena padnjenyh šapishaju. Róžda wošada to po hwojim najlěpschim mēnjenju čžini; to jene pač dyrbjalo so wšchudžom dozpicž, so mjena padnjenyh pač do Božeho domu nuts, pač na Boži dom pač na pohrjebnišchěžu něhdže šapishaju, so by tač s tym wšnamjenjene bylo, so tež zřkwiwošada wopomina na hwojich padnjenyh. A s tutymi pomnikami nochzemy do štareho waschnja šapadnyč, so jedyn kač tón drugi šhotujemy. Pomniki wójny 1870-71 nam to tomu njeradža. A šabycž pschi tym nochzemy, so ma tutón pomnik bycz s dohom jene wšnacze ke fchesczianštwu a s tym tomu šnjesej, kotryž drje je hwoje žiwjenje w hujereči wostajič, ščiniwšchi so čžinječ hwojeho krašneho wulkeho hlowa: „Ničtón nima wjetščeje luboscje, hdyžli tu, so hwoje žiwjenje sa hwojich pscheczelow wostaji!“ (Jana 15, 13), kotryž pač njeje w hujereči wostal, ale je stanyl wot mornyh, je živy a šnjes nad živy a morny. Tole je runje našchego tajfeh čžaŝa dla našne a so sa fchesczianške wošady pschi tajkim pomniku tola šamo wot so rošumi. — Ššamo wot so so to tež rošumi hewal sa pomniki na našchich pohrjebnišchězach. Ale, kač tola tute druhdy hš, wošebje te s nowišchego čžaŝa; ani šnamjenšcha na nim, so tam wotpoczujje w pošlednjei komorzy fchesczianški čžlowjek, kotrehož fchesczenjo wopominaju.

Tole wuhotowanje wójnskich pomnikow je to wošebite wopominanje tamneho 1. awgusta, abo jeli so chzesch, 2. awgusta 1914. So jón hewal nesabudženy, sa to štara so našch žhly čžaŝ, kajkiž je, runje došč a našch lud bobu. Wšchewinč wšchu ból a šškodu a te žyle tač wšchelafore ščěhwi pač njebudžemy přjedy a tuž tež přjedy k měrej nješchindžemy, doniž nješmy w hēbi šamym pschewinšli teho štareho čžlowjeka tuteje wójny a so šstupili s wutrobu a s čželom pod šhorhoj teho šnjesa a škala, kotrehož dohčecške šnamjo je šchiz! Bóh, luby šnjes špožč, so by so nam tuto pošlednje čžěške dohčecze bóršy radžilo, kóždemu jenotliwemu, kač žyčemu ludej!

Tu hšm ja!

Šnaty ewangeliški šarač D. Šöckler s ewangelišeho roš-próščenja se Štaniklawa piŝe: „Bohu džak, dostawa so nam pschizjo sažo pomoz, tola Bóh luby šnjes so tež pschezo sažo sa te štara, so so pola naš šnjesch njekopja. To pschinóžtowa njedawno k nam do našchje kanžlije pachof, šhětro rostorhany a hubjeni, a rjekny: „Tu hšm ja; wš dyrbicze mje pschijecž do wšchěho doma sa džeczi!“ A wón powjeda, kač je hšm pschischol. Ši dny daloko je pšchi bēžal. Po pucžu wšachu jemu njekšmani ludžo tež hščeje jeho pješl. Domach bē wón hšm štaršchaju, kotraž w šabrizy dželastaj, a hščeže s bratrow; a šotrow; njebēchu ničzo wjazj k jedži měli. Duž bē so roš-kudžil, do doma sa džeczi šastupicž, so by žiwjenje štaršchimaj položil a hēbi šamemu polěpschil. Tutón hólczez bē to jednorišcho čžinič hacž čži drusy, kotrychž štaršchi thdženje a měhazy dohho s nami jednaja, doniž so njerosšbudžimy, sa džeczo w na-

škim pschezo pschepjelnyem domje ruma sa njo schčzinicz — mamy my tu tola pschezo hščeže pod czežu wojerškich kwartěrom czerpicz. Tola domoj pšklacz tuteho pachola tola njemóžachmy. Wón njeje ničzo dale hobu pschijnježt hacž to, šchtož mješesche na czele, a to dnrbjachmy jemu — wěstych pschiczinow dla — křwa-tajzj wuflez. So bhčchmy tola škóncznje tu tač doľho pschilubjemu pomoz psches darjenu drařtu i Ameriki dostali!" —

Tole nař ewangelskich dopomina na to wobščerne a štwěrne džělo tuteho ewangelskeho fararja, kotryž je wořebje we wójnstich lětach, je štwójimi jemu dowěrynyimi džěczimi tam a jow cžahajo a cžekajo ewangelsku štwěrnoscž wopokasaj, pschecziwo tym, kiž šu jemu i cžělom a duřchu dowěryeni. Šsnadž šu mješ naschimi wojowarjemi tajzj, kotřiz šu jeho tam na rańšichm boku jesnali! A šařo: to nař pomina, šo i modlitwami a darami jeho škutl-kaž te druhe pomozne škutl ša wěrybratrow, kotřiz šu w nusch, podpjeramy.

Stanisław je město w rańškej Galiziskej.

Škłowcžo ša tych, kotrež šyja a žněja.

Na štwójim šmjertnym kožu rospominasche jedyn, kiž bě w Draždžanach wuřhwat, to dobre šymjo Božeho šłowa, takle: „Nětk je wšchitko běle i žnjam! Ššym nětk telko lět tu w Draždžanach se šyjerjom byl a wuřhwat to drohe Bože šłowo huřto, piřajjo a rěčzo. Nětk dnrbi wono něščto cžaka wotpoczowacz; najwjazj i jeho pšodow šu mi ša wěcznoscz ššhowane. Nětk du ja, šo bhč žnjat a štwoje šnopy hromadžit, kotrež čžu potom polu mojeho Šbóžnika domoj šhowacz. Ach, tak budu šo wjeřeb-licž, hdyž wohladam jene žohnowanje po druhim, kotrež je tón Šbóžnik psches moju šnadnu a njedospolnu šlužbu doby! Šak pšiwolam ja tajkim duřcham wřstajjo jako dohčezěškim; „Šalleluja! Ššy ty tu tež?! Ššy nětk žyle pschewinyh?! Ššy nětk twój pokoj namakal!“ — Šawěsčze, to je dobre šłowo ša tych, kiž tu i modlitwami a i dobroprořchenjom wuřhwaju to jene šymjo, Bože šłowo. A tajzj wuřhwarjo dnrbinym wšchitzy bhčž, niz jeno duchowni a wučerjo, čžemny-li ššesčzenjo bhčž a niz jeno rěčacz, to pschezo hižo, w naschim tajkim cžaku pař dwóžjy, tróžjy! — To pař je tež jene dobre šłowo runje ša tutón cžak žnjow, šo njeby hromadžo štwoje šnopy na štwójim polu šabyl tych tamnych žnjow dla, hdyžž druhe šnopy hromadži tón jedyn, kotremuž tež to polo šlužba, i kotrehož jedyn wořědřt je twója duřcha, twója štwóřba, twój dom a wšchitzy cži, kotřiz šu tebi dowěryeni.

Šak doľho šu šwěryata žiwe.

Njedatowo bě něčto woblicžit, šo cžłowške žiwjenje w psche rěřtu jenož 23 lět licži; pokojza wšchěch ludži potajkim do 23 lět štaroby wumrěje. Wo žiwjenju šwěryatow wučeni w tutym nastupanju hiščeže wjele wěřteho nimaju. To jene šo hodži prajicz, šo je to jara wščelako w šamřnych družinach šwěryatow. Šowšchitkownje hodži šo prajicz, šo wulke šwěryata wřschščeje štaroby hacž male, tač šonje a howjada wřscheje hacž přj a ka-nikle, wulke rubježne ptaři wřscheje hacž mali špěwarjo mješ ptačškami dozpija. Šola šwěryatow, kotrež mlode je štwójim mlo-šom žiwja, šwiřuje štaroba i kuřadřom. Čžim wjazj cžaka tuto trjeba i štwójemu wuwicžu a čžim dlěhe to traje, šo je pschetrie-bane, čžim dlěhe je šwěryjo žiwe. Drobniškeho je šo na psch. na naschkej šwěrynje wobledžbowalo. Šelen drje hacž na naj-wjazj 30 lět dozpije, šorna 15, šajaz 6, lědy 8, liščka 12, lědy 15 lět, tač někač tež šchwinj (Dachš); na 20 lět pschindže škalna

šosa (Gemse). Wo ptačach wěmy, šo štwoje lěta na wřšote pschi-nješu. Šodlerje šu dlěhe hacž 100 lět hižo w klěřkach žiwe byle, papagaj abo paduch, rapak, žuraw (Šranich) a cžap (Fischreiherr) 70, 80 a tež wjazj lět. Šajnik praji, šo šu bažant, brěřan (Širkhuhn) šurwota a šakut (Šchnepfe) hacž do 8 a 10 lět žiwe. Ššchi tajkim woblicženju šo tač licži, šo prajich, šo je šwěryjo w jatbje jenož 3/4 tych lět žiwe, kotrež wone wonřach we štwobo-dže dozpěje.

Šyrkej a štat.

Bramborřta a Šwürtembergřta štej psches šalonje to šwonřne wot šamóženja a pjenješ wotwřřne wobřtače žyrřkwoje šwěřčile. Šola nař w Šakřkej šo to hiščeže štalo njeje a drje šo tež nje-řtanje, doľhož tajku ludowu ššromadžřnu mamy, kařkaž ta na-řcha šakřta nětkle je. Š najmjěřřcha pař je šo nětk dozpřto, šo šně šo žyrřwinřki dawř šařo šběracž a to psches tych, kotřiz hewal dawřki šběraju. Š tym i najmjěřřcha wořady i pjenježnych wu-řřosczow wulěřu, do kotrež šu je te wobřtejnoscz pschijnježle, pod kotrymiž runje tač tež politřke a šchulřke gmejny cžerpja. Na-dawř šynodny, kotraž šo našymu i štwójemu dalřchemu wuradžo-wanju šendže, budže mješ druhimi wařnymi tón, šo šo tež wo tutu wěž pjenježneho šariadowanja doľkadnje postara.

Š blřka a i daloka.

W Božich domach namakajch wřchelake ššřlicžki a kařchčžiki, do kotrychž móžesč dar a wopor šapolořicz ša Bože kraleřtowo, njech je to ša miřionřtowo abo ša Boži dom šame abo ša wořadne porřebny abo ša druhe. Do někotrych i tutych ššřlicžkow a kařchčžikow šo rjenje dary šškaduju, do druhich mjenje a šu tež wřchelke, kotrež šu wot wořadnych šabhte a šo nimale ženje ša šškadowanje njewuřija. Nětk tam tón wboři kařchčžik wřřny, wboři tehodla, doľež njeje dobromóřnje „bjes — džěla“ — wořebite to šłowo nascheho cžaka a luda! — ale doľež je psches druhich i tomu ša-tamany. A tola šebi tež runje nasch cžak wulzy nuřnje žada, šo bhčhu wřchitzy džěłali a tajke kařchčžiki niz najmjenje, pschetož wjele w Božim kraleřtwoje, w dalokosczu a blřškosczu, cžaka na wu-řřodny jeho džěla! Tuž, šchto čžyl a móřl a šnětk to i dobrej wolu tajti kařchčžik ša dary wo jeho „džělo“ pschijnješč?! To mohlo šo jenož i dobrej wolu štačž! Těho njedobřeho pař mamy tu tač na dořčž hižo! Tuž i dobrej wolu dajmy, ně dawajmy taj-řim ššřlicžkam a kařchčžikam džělo! To budže něščto dobre, dwóžjy dobre! A dopomřny šo tež wořebje wřchěch šabhtych kařchčžikow, do kotrychž pař naschi wóřzojo a nasche macřerje tač rad šškadowachu wot teho, šchtož jim běřche date!

Šonřeranza šerbřich ewangelskich duchownych wuradžowasche džěř 22. julija w Ššerbřim domje wo tym, šchtož je naschim wořadam a Šnjěřowemu kraleřtwwu mješ nami nuřne a trěbne. Š modlitwu šapoczja městpschedřhda, i. f. Domasčka jeje džělo, i modlitwami maja jo wořadni podpjeracz! Ša ewangelske wo-řadne špomozne džělo bě šwjeřelaza ta powješčž, šo je priřdatowřcha Ššmolerjež knihicžičščeřnja a jeje knihowny šškad do rukow nowořatoženeho družřtwa pscheshla, kotrež šo „Ššmolerjež knih-čžičščeřnja“ mjenuje a wo kotrež je šo tu tež hižo rořpratowalo. A tutemu družřtwwu móža tež hiščeže i temu šwolnitwi Ššerbjo šastupicz; pschedřhđřtowo šteji pod nawjedowanjom i. řud. radny dr. Muki a doľladowasřtowo pod tym i. řar. Mjertwy. „Ššerbřka šłowina“, nasche „Šomhaj Bóh“, kač Miřionřki Bořol“ a wřchě druhe šerbřke ewangelske cžičščeje šu w jeho rukomaj. Tole wo-ľóži wo wjele to dalřche jednanje wo „Šomhaj Bóh“. Bě wulki

strach, jo ho i jeho wudawanjom pschestanje, dotelž bě to druž-
stwo, kotrež „Bomhaj Böh“ wudawasche, wulki defizit měło a
tehdla „Bomhaj Böh“ kaž tež „Missionski Božol“ dale wjazb
wudamacž nochzysche a tež njemóžesche, khiba jo by ho placzišna
kopjenkoto wo wjele powyschifa. Wjes tuteho wěso nětko tež nje-
póndže, bě tola njewšchědnny kuriozum, jo ho „Bomhaj Böh“ hacž
do 1. haprleje sa tu placzišnu i lěta 1914 wudawasche, to běchu
sa žyle 40 pj. 13 czišlow sa bėrtl lěta. Bě to jenož móžno bylo
psches tu wulku a datowo klatownje snatu woporniwosčž, kotruž
je nakladowar f. W. Ssmoler sa žyly cžas, tež psches žyly wójnu,
Sserbam wopokasaf. Tuž jemu konferenza sjawnny a wu-
trobny žerbsti džaf wupraji sa to, sčtož bě f. Ssmoler psches
„Bomhaj Böh“ Sserbam dobreho cžinil.

Wo drobnisčej rosprawje redaktora kopjenka, kotraž bu po
podložkacy nakladowarjom podata, wobsamkny konferenza jeno-
hłóhnyje, jo ma ho placzišna sa „Bomhaj Böh“ powyschicž a so
ma ho pschede wšchěm kopjenko dale a bóle rosjchěrjecž psches
dobhwanje nowych cžitarjom a cžitarčlow. To dalsche potom na-
kladowarča a redaktor sarjaduja. To přenje, powyschenje pla-
czišny, njebudže nikoho nastročecž a pscheklapicž a hiščeže psche-
mėnicž. Trjebamy žebi tola jeno na němste njedželske kopjenka,
kotrež žu w běhu sańdženych lět se žwojeje placzišnu sčhodzeńt po
sčhodzeńtu na wyžoke lěste a pschi tym žwój wobžab a žwoje
wuhotowanje wobnjewaske a pomjenšchile a jednorischo wu-
hotowaske, tak „Nachbar“ a druge. Sčžluzžby ani tež najnjewi-
sčheje pschi tym wostacž njedyrbi, saplaczičž paž ho dyrbi. A to
budže potom cžim lóžiče, hdyž hiščeže wjazb Sserbow tuto nje-
dželske kopjenko cžitaju. Esu tola hiščeže wšchelake wožady,
tež rny žerbste, hdyž je jich malo cžitarjom. A tola ho pschezo
praji, jo runje nabožina a nabožne wěžy w macžernej rěčži naj-
lěpje ho srošmja a najlěpje sčutkuj, a sčoncžnje ho tež žyle
žamo wot ho srošmi, jo ma Sserb i najnjewišcha njedželske
kopjenko žerbste. A cžim wjazb cžitarjom, cžim tuńšcho kóždy to
kopjenko dostanje. A dyrbiak-li mjes naschimi křudymy a naj-
křudschimi tón abo tamna bheč, kofsiž njemóhli tu powyschenu
placzišnu, kotraž ho tu wosjewi, wopradowže saplaczičž, dha njech
njeje to jich wupucž, jo „Bomhaj Böh“ wotpraja, ně, njech
ho dowěrnje wobrocža na redaktora, kotruž žebi myžli, jo budže
jemu móžno, tajkim cžitarjam i pomozu darniwych žerbstich
pschecželow wupomhaos. A pomonze dary Sserbow, kofsiž
čžedža takle žobudželacž, namafaju ruky redaktora pschezo wote-
wrjenu a pschezo tež wutrobny džaf, niz jenož jeho, ale žyheho
Sserbowstwa. Duž sčoncžamy sa dženža rosprawu wo žerbstej
konferenzy w tej nadžiji, jo to, sčtož wona wo „Bomhaj Böh“
wobsamkny, srošmjenje pola Sserbow namafa a so licžba tych,
kiž njedželu žerbste nabožne kopjenko cžitaja, mjenšcha njebudže
mjes nami, ale wjetšcha a wjetšcha.

— W pschichodnym cžišle dalsčeho wo žerbstej konferenzy.

Wodaj dale.

Na jara mózne a pschihódne waschnje wjedžesche psched hne-
dže 130 lětami stary Brunšwifski wójwoda Rhorla Wylem
žwojich poddanow wot njerodnosčže wo kemschikřodženju wob-
roczičž. Tam běchu ho njenujzy mužojo w někotrych wžacy na-
wucžili, kóždu njedželu město že mšchi na palenz hieč a ho wopicž.
Wschitke napominanja jich duchownych běchu podarmo, hacž žebi
cžile na pošledf druhu radu njewedžachu, hacž so bychu to naj-
wyschey wyšchnosčži njewili; a na to pschindže bórny na tych psche-
stupnikow wótra porucžnosčž, kaž dyrbja njedželu po kichesčžjan-

skim waschnju woběncž. Wo tajkej porucžnosčži drusy wšchitžy
cžinjachu, hacž jenož w jenej jenicžkej wšy běchu ho wopitžy
na to stajili, jo ho nochzedža w žwojich žwětnych wježelach dacž
mylicž. Wližiču njedželu po pschipowjedanju tamneje wufasrje,
jako ho že mšchi swonjesche, džědu cži burojo sažo i hawtowanjom
nimo žyrtwoje do korečny, a cžerjachu, cžim dleje, cžim hórjaju
haru. Sa wěž pschindže wójwodej f wuschomaj, a wón wob-
samkny hnydom, žam do teho pohladacž. Jenu njedželu pschi-
wjeske ho wón njewšchědnny do wšy. We jednorej, sčěrej, hacž do
kolen sapinanej kufni stupi wón krotko přiedy, hacž ho woža
křuzba japocža, do korečny, hdyž hiščeže bě dolhe blido přódne.
Lědom bě ho wón přědku sa blido žyhtl, dha počžachu swonicž,
a hnydom pjetnjesche ho tež jstwa i wopitžami.

Wulke sčěrofe mužijko, wot wjele picža naduty a wopukny,
stupi f wójwode a wobhlada žebi jeho je sazpicžom; jara wopaf
sčaske ho jemu, jo bě někajki žyjobnik jeho cžěpne měštno sa bli-
dom wobžydnul. Tola ničžo njeprajiwšchi žydnny ho njelepje
f prawizy wójwody na stólž. Cži drusy žydnnychu ho tež, a blido
bu polne. Nětk stupi hospodar nuts a staji wulki karan palenza
na blido psched teho přenjeho. Tón sapichija to žudobje f wob-
maj rukomaj, pohlada hrošnje na wójwodu f jeho lěwizy, a jako
bě ho napil, poda dale žwojemu křukodej na prawizy a rjetny:
„Wodaj dale“. Karan džěšche nětk wot jeneho f druhemu hacž
f křukodej wójwody na lěwej stronje. Tutón ho napi; da paž
wójwode je žwojim pohladanjom f spóšnacžu, jo ničžo njekřy-
nje, a wróczi karan sažo se žlowami: „Na, njech nětko hinaf
wokofo dže“, a to žudobje džěšche sažo f lěwizy wrócžo hacž f kř-
kodej wójwody na prawizy. Tón pijesche, wróczi sažo a móžesche
lědom wurěčecž: „Na, njech nětko sažo takle wokofo dže“. Duž
křozi wójwoda horje, rostorhny žwoju draštu, a pokasa ho
to žwojeje wojerškej draščej i hwěšdu na wutrobje. S hrimazym
hłóhnom da wón ho tym nastročžanym jako jich krajny knjes f spó-
šnacžu, džeržesche jim wótre předowanje wot jich njerodnosčže,
a hrožesche jim i wulkim křostanjom, jeli so ho njebudža wostajicž
žwojeje njepožluschnosčže a hrěšchneho žitowjenja. Na to dyrj wón
žwojeho křukoda f prawizy sa wuschy, jo jemu šhuby sčesčerkotachu
a rjetny: „Wodaj dale“. Tutón to sčžini, ale tón pódla ho kom-
džesche a njewjedžesche, sčto by cžinil. Duž wutorže wójwoda
žwój mjecž, dyrj wo blido a satwofa: „Dawajecže spěschnje pschezo
dale; sčtož je pomafu, temu čžy i mjecžom popomhacž“. Tajka
rěčž a žwětky mjecž tych wbohich ludži tak wubudžichu, jo žwojeho
pschjedstajeneho pschifasnju i žylej mozu dopjelnicu. Te plisčy
džědu křestajo wot jeneje hłowny f drugej wokofo žyheho blida hacž
f křukodej wójwody na lěwizy, a lědom bě tón žwoju na lěwe
lizo dostaf, jemu wójwoda druhu na prawe lizo staji i tym žlo-
wom: „Na, njech nětk sažo takle wokofo dže!“ Te plisčy ho nětk
sažo wrócžachu hacž f křukodej na prawizy wójwody; duž dyrj
tón jeho drubi křocž sa wuschy a džesche: „Na, njech nětk sažo
takle wokofo dže!“ Jako bě wón tajke džělo něšchto křocž wob-
nowicž dał, stáže horje, džeržesche jim hiščeže junu žwoje na-
pominanje a džěšche přecž, picžlow na najhłubšcho hnythych wo-
stajo. Žich liza cžerčwjenjachu ho kaž najrjenšchi purpur, rjenšcho
hacž je palenzpicže abo nutrnosčž hdy wumolowacž móže, jich
wuschy běchu derje satschajene, wucžisčženy a sčěrofo wotewrjene
f horjewšacžu Wožeho žlowa; tucži dobri ludžicžkojo žu potom
pjecža najžwěrnischi kemschikřodžerjo w kraju byli.

Zamolwity redaktor saraž W h r g a c ž w Možacžizacy.

Cžisčez a naklad Ssmolerjež knihicžisčezernje a kniharnje,
iap. družstwo i wobmj. ruč., w Sserbskim domje w Budyschinye.